

الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا فَتَعَالَيْنِ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا

کي پسند ڪريو ٿيون، پوءِ توهان اڇو آئون توهان کي سلمان (تي ڪپڙا) ڏيان ۽ آئون توهان کي سهڻي نموني سان

جَمِيلًا ۱۸) وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ

چڏي ڏيان ۽ جيڪڏهن توهان الله ۽ الله جي رسول ۽ آخرت جي گهر کي پسند ڪريو ٿيون

فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ۱۹) يُنْسَاءُ

پوءِ بيشڪ الله تعاليٰ توهان کي نيڪو ڪار (بيبين) لاءِ اجر عظيم تيار ڪيو آهي. اي نبي! جن

النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضْعَفُ لَهَا

بيبيون توهان مان جيڪڏهن ڪنهن (باقرض) رول ڪري ٿي جي نافرماني ڪئي ته ان لاءِ (بين عورتن جي پيٽ ۾)

الْعَذَابُ ضَعْفَيْنِ ۲۰) وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۲۱)

هٻڻون عذاب ڪيو ويندو، ۽ اهو الله تعاليٰ لاءِ (تمام) آسان آهي.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا تُوْتِهَا

۽ توهان مان جيڪا، الله تعاليٰ ۽ الله جي رسول جي تابعداري ڪري ٿي ۽ عمل صالح ڪري ٿي ته اسين ان کي سندس

أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۲۲) وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۲۳) يُنْسَاءُ النَّبِيُّ كَسْتُنَّ

ثواب ٻيڻون ڪري ڏينداسين، ۽ اسان ان لاءِ بهشت تيار ڪيو آهي. اي نبي! جن بيبيون توهان هرگز

كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ

بين عورتن جهڙيون ناهيو، جيڪڏهن توهان خوف ڪريو ٿيون پوءِ توهان ڳالهائڻ ۾ نرمي نه ڪريو پوءِ طمع رکندو

الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۲۴) وَقُرْنِ فِي

اهو شخص جنهن جي دل ۾ مرض آهي ۽ توهان صاف صاف ڳالهايو. ۽ (توهان) پنهنجي

يُؤْتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ أَجْهَلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ

گهرن ۾ رهو ۽ گذريل جهالت جهڙي بي پردي نه ڪريو ۽ (توهان) نماز پڙهو

وَاتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطَعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ

۽ زڪوة ادا ڪريو ۽ الله تعالى ۽ ان جي رسول جي فرمانبرداري ڪريو. الله تعالى ته اهوئي چاهي ٿو ته

لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ

رسول عربي جي اهل بيت تان هر قسم جي نا پاڪائي پري ڪري ۽ انهن کي چڱي طرح پاڪ

تُطَهِّرًا ۽ وَادْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ

صاف ڪري ۽ توهان ان کي ياد ڪريو جيڪي الله جون آيتون ۽ حڪمتون توهان جي گهرن ۾

وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ

پڙهيون وڃن ٿيون. بيشڪ الله تعالى لطيف (باريڪ بين) خبردار آهي. بيشڪ مسلمان مرد

وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِ

۽ مسلمان عورتون ۽ مؤمن مرد ۽ مؤمن عورتون ۽ فرمانبردار مرد ۽ فرمانبردار عورتون

وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَ

۽ سچا مرد ۽ سچيون عورتون ۽ صبر ڪندڙ مرد ۽ صبر ڪندڙ عورتون ۽

الْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ

نورث ڪندڙ مرد ۽ نورث ڪندڙ عورتون ۽ خيرات ڪندڙ مرد ۽ خيرات ڪندڙ عورتون

وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَفِظِينَ وَالْحَفِظَاتِ وَ

۽ روزا رکندڙ مرد ۽ روزا رکندڙ عورتون ۽ پرهيزگار مرد ۽

الْحَفِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ ۝

پرهيزگار عورتون ۽ الله تعالى جو گهڻو ذڪر ڪندڙ مرد ۽ (گهڻو ذڪر ڪندڙ) عورتون

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

الله تعالى انهن سڀني لاءِ مغفرت ۽ اجر عظيم (بهشت) تيار ڪيو آهي.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ

۱۰ جڏهن الله تعالى جي رسول ڪنهن ڪم بابت قطعي فيملو ته نواهي ته پوءِ ڪنهن مؤمن مرد

يَكُون لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ

۱۱ مؤمن عورت کي اُن معاملي جو ڪو اختيار نه آهي، جيڪو شخص الله تعالى ۽ الله جي رسولي نافذ ڪري ته پوءِ بيشڪ

ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ۱۲ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ

۱۳ اهو ماڳراهي ۽ گمراهه ٿيو. اي حبيب. توهان يا ڪنهن ڪنهن توهان ان ماڻهو (عزير) کي چيو جنهن تي الله تعالى ۽ توهانمت ڪئي

عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ

۱۴ ته تون پنهنجي گهر واري (بي بي زينب) پاڻ وٽ رک ۽ تون الله کان خوف ڪري توهانجن ڳالهه کي پاڻ وٽ مخفي ڪريو ٿا

مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا

۱۵ الله تعالى ان کي ظاهر ڪري ٿو ۽ توهان ماڻهن کان خوف ڪريو ٿا، ۽ الله وڌيڪ حقدار آهي جو توهان ان کان مخفي ڪريو ٿا جنهن

قَضَى زَيْدًا مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاهَا لَكَ لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۱۶ زَيدُ ان مان پنهنجي حاجت پوري ڪئي، ائين ان جو نڪاح توهان سان ڪيو، ان لاءِ ته مؤمنن تي پنهنجي نپايل

حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۱۷ وَكَانَ

۱۸ پٽن جي گهر وارين سان (نڪاح ڪرڻ) ڪو حرج نه ٿئي جڏهن اهي پنهنجي حاجت انهن مان پوري ڪن، ۽ الله تعالى

أَمَرَ اللَّهُ مَفْعُولًا ۱۹ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ

۲۰ جو حڪم نافذ آهي. رسول عربي تي ان ڳالهه جو ڪو حرج ناهي جيڪا الله تعالى سندن لاءِ مقرر فرمائي

لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا

۲۱ آهي، الله تعالى جي سنت اڳين نبين پر به جاري هئي، ۽ الله تعالى جو امر تقدير

مَقْدُورٌ ۲۲ الَّذِينَ يَبْلِغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ

۲۳ آهي. اهي پيغمبر جيڪي الله تعالى جا پيغام پهچائن ٿا ۽ ان کان خوف ڪن ٿا ۽ الله تعالى کان سواءِ

أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝۳۹ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ

ڪنهن کان نٿا بچي. ۽ الله تعاليٰ بهترين حساب ڪندڙ آهي. محمد ڪريم توهان مان ڪنهن مرد جو

مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ

والد مڪرم ناهي پر پاڻ الله جا سچا رسول ۽ خاتم النبيين آهن. ۽ الله تعاليٰ هر شيءِ جو

شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝۴۰ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ۝۴۱ وَ

علم رکندڙ آهي. اي مؤمنو توهان الله تعاليٰ جو ذڪر تمام گهڻو ڪريو. ۽ توهان

سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝۴۲ هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ

صبح ۽ شام ان جي تسبيح پڙهو. اهوئي آهي جيڪو توهان تي پنهنجون رحمتون موڪلي ٿو. ان جاملات توهان جي بخشش طلب

لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۖ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝۴۳

ڪن تان لاءِ توهان کي اونڌاهين مان ڪڍي روشني ڏانهن آڻي. ۽ اهو مؤمنن تي باجھارو آهي.

تَحِيَّاتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۖ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۝۴۴ يَا أَيُّهَا

الله سان ملاقات وقت مؤمنن جي کيسار سلام شاھوندي. ۽ الله تعاليٰ انهن لاءِ بهشت تيار ڪيو آهي. اي سچا

النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝۴۵ وَدَاعِيًا إِلَى

نبي! بيشڪ اسان توهان کي شاھديءَ مبارڪ ڏيندڙ ۽ بديچاريندڙ ۽ الله تعاليٰ ڏانهن

اللَّهِ بِأَذْنِهِ وَسِرًا جَامِعًا مُّبِينًا ۝۴۶ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ

سندس حڪم مطابق سڏيندڙ ۽ روشن سچ ڪري موڪليو. ۽ رسول عربي توهان مؤمنن کي بشارت ڏيو. بيشڪ الله تعاليٰ

مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۝۴۷ وَلَا تَطْعَمِ الْكُفْرَيْنِ وَالْمُنْفِقِينَ وَدَعُ

وقت انهن لاءِ (بهشت ۾) وڌو ثواب آهي. ۽ توهان ڪافرن ۽ منافقن جي اطاعت نه ڪريو. انهن جي تڪليفن

أَذْهِمُّ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝۴۸ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

کي درگزر ڪريو ۽ توهان الله تعاليٰ تي توڪل ڪريو. الله تعاليٰ بهترين ڪارساز آهي. اي مؤمنو

أَمْنُوا إِذْ أَنْكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ

جڏهن توهان مومن عورتن سان نڪاح ڪريو تان کان پوءِ توهان انهن کي هٿ لائڻ کان اڳ پر طلاق

تمسوهن فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمِنْ عَوْنِ

ڏيو تان پوءِ توهان جي طرفان انهن تي ڪا عدت ناهي جو ان کي گهڻن ڀيرو (اهڙين گهرارين کي) توهان ڇڏ

وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ۴۹ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا

ساماڏيو توهان انهن کي سهڻي نموني سان ڇڏي ڏيو. اي سچا نبي! بيشڪ اسان توهان لاءِ توهان جون

لَكَ أَرْوَاجُكَ الَّتِي أَتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ

اهي سڀيون حلال ڪيون آهن جن جا توهان مهر ادا ڪيا آهن ۽ اهي عورتون به توهان لاءِ حلال آهن جيڪي

مِمَّا آفَاءَ اللَّهِ عَلَيْكَ وَبَدَتِ عَمَّكَ وَبَدَتِ عَمَّتِكَ وَبَدَتِ

الله تعاليٰ توهان کي مال غنيمت ڪري ڏنيون آهن ۽ توهان لاءِ توهان جو سؤتون ۽ پڦاٽون ۽ ماروٽون

خَالِكَ وَبَدَتِ خَلَّتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً

۽ ماساٽون ۽ اهي عورتون جن توهان سان گڏ هجرت ڪئي (حلال آهن) ۽ اها (مومن عورت

مُؤْمِنَةٌ إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ

جيڪا (بنا عيوض جي) پنهنجو پاڻ کي رسولِ عربي جي حوالي ڪري، جيڪڏهن رسولِ عربي ان سان نڪاح ڪرڻ

يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا

جو ارادو رکي ٿو، هي خاص توهان لاءِ آهي مومنن لاءِ نه بيشڪ اسين اهي احڪام ڄاڻون ٿا

مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَرْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ

جيڪي اسان مسلمانن تي سندن گهرارين ۽ سندن ڀانهين بابت مقرر ڪيا آهن

لَكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۵۰

ان لاءِ توهان (رسولِ عربي) کي ڪا تڪليف نه پهچي، ۽ الله تعاليٰ بخشيندڙ ۽ ڀاڄهارو آهي.

تُرْجَىٰ مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤْتَىٰ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ ابْتَغَيْتَ

توهان (رسول صلي الله عليه وسلم) انهن ٻين مان جنهن کي چاهيو ان کي پاڻ کان پري رکيو ۽ جنهن کي چاهيو پاڻ وٽ رکيو ۽ توهان جيڪڏهن ڪنهن نبي کي

مَنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَءَ عَيْنَهُمْ

(ڪاڏي پٽي وغيره ۾) جدا ڪيو ته پوءِ توهان کي ان بابت ڪجهه ناهي، اهو ويجهو آهي جو انهن جون اکيون ڏرن

وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

۽ اهي توکي ڏک نه ڪن ۽ اهي سڀئي ان سان راضي ۽ ٻين جيڪو توهان انهن کي ڏنو آهي، ۽ الله توهان جي دلين ۾

مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ۝ لَا يَحِلُّ لَكَ

جيڪو آهي، ان کي ڄاڻي ٿو، ۽ الله تعاليٰ گهڻو علم رکندڙ بردبار آهي. (رسول صلي الله عليه وسلم) هن کان پوءِ توهان لاءِ

النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ

ڪا به عورت حلال نه آهي ۽ انهن ٻين مان توهان ڪنهن ٻي کي تبديل ڪري نه ٿا سگهو جيئن توهان

أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ

توهان کي انهن جي خوبصورت پسندي، سواءِ انهن جي جن جا توهان مالڪ آهيو، ۽ الله تعاليٰ هر شيءِ تي

كُلِّ شَيْءٍ رَاقِبٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ

محافظ آهي. اي مومنو! توهان رسول صلي الله عليه وسلم جي گهرن ۾ نه وڃو

النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبْرِينَ إِنَّهُ

مگر جنهن وقت توهان کي طعام لاءِ سڏيو وڃي ان وقت جا منتظر نه هجو

وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا

پر جنهن وقت توهان کي سڏيو وڃي پوءِ توهان وڃو پوءِ جنهن وقت توهان کي طعام کائڻ پوءِ توهان ٻاهر نڪرو ۽

مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ

توهان ڪچهري نه ڪريو، بيشڪ توهان جي ايئن ڪرڻ سان رسول صلي الله عليه وسلم کي اڏاءُ ۽ رسي ٿو

فَيَسْتَحْيِ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ

پوء پاڻ ڪريم توهان جو لحاظ ڪن ٿا، ۽ الله تعاليٰ حق بيان ڪرڻ ۾ پرواهه نه ڪري، ۽ توهان جڏهن انهن پيڻين کان

مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَ

ڪاشي گهرو ته پوءِ پري جي پاهرن (لهاشي) انهن کان طلب ڪريو، اهو توهان جي ۽ انهن جي دلين لاءِ وڌيڪ

قُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا

پاڪيزه آهي، ۽ توهان لاءِ اهو صحيح نه آهي جو توهان الله جي رسول کي ايذا ۽ ڀڃايو ۽ پاڻ ڪريم کان پوءِ

أَزْوَاجَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝۵۶

توهان سندن پيڻين سان ڪڏهن به نڪاح نه ڪريو، بيشڪ اها ڳالهه الله تعاليٰ وٽ عظيم (گناهه) آهي.

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝۵۷

جيڪڏهن توهان ڪاشي ظاهر ڪريو ٿا يا ان کي مخفي ڪريو ٿا، پوءِ بيشڪ الله تعاليٰ هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِي آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ

نبي ڪريم جي پيڻين تي ڪو گناهه ناهي (جواهي) پنهنجي والدن ۽ پنهنجي پٽن ۽ پنهنجي ڀائرن

وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِمْ وَلَا نِسَاءَ لَهُمْ وَلَا

۽ پنهنجن ڀائرن ۽ پنهنجي ڀائيڻن ۽ مؤمنن جي گهروارين ۽ پنهنجي

مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

باهن کان پردو نه ڪن ۽ توهان الله کان ڊڄو. بيشڪ الله تعاليٰ هر شيءِ تي

شَهِيدٌ ۝۵۸ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

گواه آهي. بيشڪ الله تعاليٰ ۽ الله جا فرشتا رسول عريٰ تي صلاتون ۽ سلام موڪلي رهيا آهن، اِي مؤمنن

أَمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝۵۹ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ

توهان به پاڻ ڪريم تي صلاتون ۽ سلام موڪليندا رهو. بيشڪ جيڪي ماڻهو الله تعاليٰ ۽ ان جي رسول کي

وَرَسُولُهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا

ايڏاڻن ٿا، انهن تي دنيا ۽ آخري ۾ الله جي لعنت آهي ۽ الله تعاليٰ انهن لاءِ خوار ۽ وارو عذاب

مُهِينًا ۵۷ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا

تيا رڪيو آهي. ۽ جيڪي ماڻهو مؤمن مردن ۽ مؤمن عورتن کي ناحق ايڏاڻن ٿا.

اَكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا ابْهَتَانًا وَابْهَتَانًا ۵۸ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

پوءِ بيشڪ اهي پاڻ تي بهتان ۽ صاف گناه ڪن ٿا. اي رسول عربي توهان

قُلْ لَا زَوْجَ لَكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ

پنهنجي گهر وارين ۽ پنهنجي نياڻين ۽ مؤمنن جي گهر وارين کي فرمايو ته اهي سنڌن پري جوڳا روڻهنجي منهن ۽

مَنْ جَلَّابِيَهُنَّ ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَآ يُوْذِينَ ۖ وَكَانَ

مٿن کي ويڙهين، اهو ان لاءِ ٽڪن سڃاتو وڃي (ته اهي آزاد عورتون آهن) پوءِ ڪين ايڏاڻو نه وڃي. ۽ الله تعاليٰ

اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۵۹ لَئِنْ لَّمْ يَدْنِهِ السُّفْقُونَ وَالَّذِينَ

گهڻو بخش ڪندڙ بلجهارو آهي. جيڪڏهن منافق ۽ جن ماڻهن جي دلين ۾ مرض آهي

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ ۖ وَالْمُرْجَفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ

۽ مدينه ۾ ڪوڙيون ڳالهيون هلائيندڙ انهن (ڳالهين) کان روڪجي نه پيا تاسين ضرور انهن تي (توڻا کي) مسلط

بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۖ مَلْعُونِينَ ۖ

ڪندا سين، ان کان پوءِ اهي مدينه ۾ توهان جا پاڙ ڏسڻي نه ڪيا ويندا مگر ٿورا. اهي لعنتي آهن.

أَيُّهَا ثَقُفُوا أَخْذُوا وَقْتًا ثَقِيلًا ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي

اهي جتي هٿ آيا ٽڪن پڪڙيو ويندو ۽ سختي سان قتل ڪيو ويندو. اهڙن ماڻهن لاءِ الله تعاليٰ

الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ

جو ان کان اڳ (اهو ساڳيو) طريقو رهيو آهي، توهان الله جي طريقي ۾ ڪا تبديلي نه لهندا.

٥٨

٥٩

٦٠

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ ۖ وَمَا

رسول عربي توھان کان قیامت بابت سوال ڪن ٿا، توھان فرمايو قیامت جو علم الله تعالى وٽ آھي، ۽ توھان کي

يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۖ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ

ڪنھن ڄاڻايو، شايد قیامت عن قريب هجي. بي شک الله تعالى ڪافرن تي لعنت موڪلي ٿو

وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ۖ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا

۽ انھن لاءِ جھنم تيار ڪيو آھي. اھي هميشه هميشه انھي ۾ رھندا، کين ڪو دوست ۽ ڪو

وَلَا نَصِيرًا ۖ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يٰلَيْتَنَّا

مددگار نہ ملندو. ان ڏينھن سندن منھن باھ ۾ ڦيرايا ويندا، اھي چوندا ڪاش اسان

أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۖ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا

الله ۽ رسول جي اطاعت ڪريون ھا. ۽ اھي چوندا اي اسانجنار ب پيشڪ اسان اسانجي چڱن مڙسن

وَكِبَرَاءَ نَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ ۖ رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا

۽ وڏن ماڻھن جي اطاعت ڪئي پوءِ ان کي انھن سنئين لھ کان گمراھ ڪيو. اي اسانجنار ب تون انھن تي ھيٺو عذاب ڪر

وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ۖ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا

۽ تون انھن تي گھڻي تعداد ۾ لعنت ڪر. اي مومنو توھان انھن ماڻھن جھڙا نہ ٿيو

كَالَّذِينَ أَذُوا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا ۚ وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ

جن موسيٰ کي ايذايو، پوءِ الله تعالى انھن جي ڳالھين کان موسيٰ کي آجرو ڪيو ۽ پاڻ الله تعالى وٽ

وَجِيهًا ۖ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۖ

وڌي مرتبي وارو هو. اي مومنو توھان الله تعالى کان ڊڄو ۽ توھان صاف ۽ سڌي ڳالھ چئو.

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۚ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ

الله تعالى توھان جلد عمل قبول ڪندو ۽ توھان لاءِ توھان جا گناھ بخش ڪندو ۽ جيڪو شخص الله تعالى ۽

رَسُولُهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ

ان جي رسول جي فغانبرداري کي توڻو ۽ عيبدشڪ ان کي عظيم ڪاميابي حاصل ٿي. بيشڪ اسان آسمانن ۽ زمينن ۽ جبلن تي

وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا

امانت (نماز، عبادت وغیرہ) پیش کی پوری امانت کی کس کان انکار کی پوری ان کاں دجی ویا ۛ ان کی

الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٤٢﴾ لِّيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ

انسان پاڻ تي کنيو، بیشڪ اهو ظالم (۴) جاہل هو (اھو یاران لاءِ ڪھاڻیو ویو) تہ حیئن اللہ تعالیٰ منافق مردن

وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى

۽ منافق عورتیں ۽ مشرک مردن ۽ مشرک عورتیں کی عذاب کری ۽ اللہ تعالیٰ مؤمن مردن

الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝٤٣

ۛ مؤمن عورتن تي ٻاجھ فرمائي، ۛ الله تعاليٰ گھوٽنجش ڪندڙ ٻاجھارو (آهي).

آيَاتُهَا ٥٣ (٣٢) سُورَةُ سَبَأٍ مَكِّيَّةٌ (٥١) (رُتَبَاتُهَا ٦)

سورة سبأ مكية مكرمه من نازل ثي آهي، انشئ في ٦ ركوع و ٥٣ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○

اللہ تعالیٰ ہی نالی سان شروع کریاں تو جی کو نہایت مہربان پا جھارو (آہی) .

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ

سَيِّئِي تَعْرِفُونَ اللَّهَ تَعَالَى لَا آخِرَ، انْهَى لَا اِهْوَا سِيَكْ حَهْ آهِي جِيكُو آسْمَانِ عَ زَمْنِي مَاهِي عَ اِنِ لَا آخِرَ

فِي الْآخِرَةِ ۖ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝^ط يَعْلَمُ مَا يَلْجَأُ فِي الْأَرْضِ وَمَا

ۛر تعریف آھی، ۛ اھو حکمت وارو خبردار آھی. اھو جانی ٿو اُن کی جسکے زمین مردا خانی ٿی ٿو عھکے

يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ

اُن مان نکری تو عجب کو آسمان مان نازل کری تو عجب کو انہی پر مٹی چڑھی تو عجب کو اہو باحہار و

الْغُفُورُ ۲) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ ۖ قُلْ بَلَىٰ

بخش کند رآهی. ۲ کافران چو نه اسان تی قیامت نه ایندی، رسول عربی توهان فرمایو

وَرَبِّی لَتَأْتِيَیْکُمْ لَا عَلِیْمُ الْغِیْبِ ۚ لَا یَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ

مون کی منهنجی رب جو قسم آهی تَقِیْنَا توهان وت قیامت ایندی، اهو عالی الغیب آهی، ان کان ذری برابر کاشی، آسمان

ذَرَّةٍ فِی السَّمَوَاتِ وَلَا فِی الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَٰلِكَ وَلَا

۲ زمین پر غائب ناهی ۲ نه ان کان ننیدی (کاشی) ۲ نه ان کان و توی

اَکْبَرُ ۚ إِلَّا فِی کِتَابٍ مُّبِیْنٍ ۚ لَّیْجْزِی الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

مگر (آهی سب) لوح محفوظ پر آهمن . ان لاء ته مؤمن کی سندن نیکی عملن جی

الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَرِزْقٌ کَرِیْمٌ ۚ وَالَّذِينَ

جزا دی . آهی (مؤمن) جن لاء بخشش ۲ (جنت پر) سهو رزق آهی . ۲ جیکی ماھو

سَعَوْا فِیْٓ اٰیٰتِنَا مُعْجِزِیْنَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ الْاٰلِیْمِ ۝۵

کوشش کن ثاۃ قرآن کریم جی تردید کن (آهی عاجز شیند رآهمن ۲) آهمن (۲ سخت ڈکوئیند رآهمن)

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِیْٓ اُنْزِلَ اِلَیْکَ مِنْ رَبِّکَ

علم وارا ڈسن ثاۃ رسول عربی توهان ڈانھن (قرآن کریم) الله تعالی جی طرفان حق سان

هُوَ الْحَقُّ ۖ وَيَهْدِیْٓ اِلٰی صِرَاطٍ الْعَزِیْزِ الْحَمِیْدِ ۖ ۝۶

نازل کیو ویو آهی، ۲ الله تعالی سنئین رستی ڈانھن هدايت ڈوی نو . ۲

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّکُمْ عَلٰی رَجُلٍ یُّنَبِّئُکُمْ اِذَا

کافران (ھک پئی کی) چيو چا اسین توهان کی ان ماھو جو ڈس نه ڈیون جیکو توهان کی ہڈائی توتہ جھن وقت

مُرِّقَتْکُمْ کُلَّ مُمَرِّقٍ ۚ اِنَّکُمْ لَفِیْ خَلْقٍ جَدِیْدٍ ۝۷

توهان (مری) تکرار تکراری ویندا، بیشک توهان (ان وقت) نشین سر پیدا کیا ویندا .

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۚ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

(اهو چوندن) الله تعالى تي ڪوڙ هئي ٿو يا ان کي جنون آهي . بلڪ اهي ماڻهو جيڪي آخرت تي ايمان

بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ۝۸ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا

ندڙا آهن (اهي) عذاب ۽ پري واري گمراهي ۾ آهن . ڇا انهن نه ڏٺو ان کي جيڪو

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ نَّشَأَنَ خُسُفِ

انهن جي مٿان آسمان آهي ۽ جيڪا انهن جي هيٺان زمين آهي . جيڪڏهن اسين چاهيون ته انهن کي

بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ

زمين ۾ گهرايون يا اسين انهن تي آسمان جو تڪرور ڪيرائي ڇڏيون . بيشڪ انهي ۾

لَايَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝۹ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۚ

هر فرما ٿو ڏار ٻانهي لاءِ نشاني آهي . ۽ بيشڪ اسان پنهنجي طرفان داود کي ڀلائي (نبوت) عطا ڪئي .

يُجِبَالُ أَوْبَىٰ مَعَهُ وَالطَّيْرَ ۚ وَٱلنَّالَهُ ٱلْحَدِيدَ ۝۱۰ أَن أَعْمَلَ

اي جبل ، ۽ اي پرندو توهان ان سان گڏ مون ڏانهن موٽو ۽ اسان لوهه کي ان لاءِ نرو ڪيون ٿون ان مان زرهون

سَبِغَتْ وَقَدَّرُ فِي السَّرْدِ ۚ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۚ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ

تيار ڪر ۽ تون ان ۾ ڪنڊ مناسب جاءِ تي هڻ ۽ توهان سڀ نيڪ عمل ڪريو بيشڪ آئون توهانجي عملن کي

بَصِيرٌ ۝۱۱ وَلِسُلَيْمَانَ ٱلرَّيْحَ غُدُوها شَهْرٌ ۚ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۚ

ڏسندڙ آهيان . ۽ سليمان لاءِ اسان هو کي مشي بنايو اها هواس صبح جي وقت هڪ مهيني ۽ شام جي وقت هڪ مهيني جو منظم ٿي

وَأَسْلَمْنَا لَهُ ٱلْعَيْنَ ٱلْقَطْرَ ۚ وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَّعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ

ڪندي هئي . ۽ اسان لاءِ ڳول ٿا ئي جو چوڻ جا ڪريو . ۽ جن ان جي اڳيان الله جي حڪم سان ڪم ڪندا

بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِّنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ۝۱۲

هئا . ۽ انهن جن مان جنهن اسان جو حڪم نه ٿي بغير اسان ان کي پڙ ڪندڙ باهجو عذاب چڪايو ٿي .

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَتَمَائِيلٍ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ

جن، سليمان لاوسندس پسند موجب وڌا قلعا ۽ وڌيون تصويرون ۽ وڌا پيالا تلائن جيڏا

وَقَدْ وَرَّسَيْتُ أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ

۽ وڌيون ڦٽ ٿيندڙ ديگون تيار ڪندا هئا، آل داود توهان عملا شڪر ڪندا رٿيو، ۽ منهنجا ٿورڙا ٻانها عملي طرح

الشُّكْرِ ۱۳ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا

شڪر گذار آهن. پوءِ جڏهن اسان سليمان ڏانهن موت موڪليو ته انهن جنن کي اها خبر ڪنهن نه ٻڌائي

دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنُ

مگر اڏوهي، جنهن سليمان جي لٽ کي کاڌو. پوءِ جڏهن سليمان زمين تي آيو جنن کي معلوم ٿيو ته

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۱۴

ڪاش جيڪڏهن اهي غيب ڄاڻن ها ته انهي خواريءَ واري عذاب ۾ نه رهن ها.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ آيَةٌ جَنَّتِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۝

بيشڪ سبا (قبيلي) وارن جي پراڻين جاين ۾ (ڦٽي جي) نشاني آهي. ٻه باغ ساڄي ۽ کاٻي پاسي هئا. (اسان فرمايو)

كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ

توهان پنهنجي رب جو رزق کائو ۽ ان جا شڪر ڪندا رٿيو، شهر پاڪ آهي ۽ رب (انهن تي)

غَفُورٌ ۱۵ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ

مهربان آهي. پوءِ انهن ڪفر ڪيو پوءِ اسان انهن تي ٻوڙ موڪلي ۽ ٻن باغن جي

بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أَكْلِ خُمِطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ

عوض اسان انهن کي ٻه باغ ڏنا (جيڪي ٻئي) ڪيڙن ۽ ٽين جا هئا ۽ ڪجهه انهن ۾ ٻيرون به

قَلِيلٌ ۱۶ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا

هيون. اها سزا انهن کي اسان سندن ڪفر جي ڪري ڏني، ۽ اسين ڪافرن کي اهڙي طرح جزا

الْكَفُورَ ⑮ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا

ڏيندا آهيون . ۽ اسان انهن (سبأ وارن) ۽ شام وارن جي وچ ۾ ظاهر اڪيڙائي ڳوٺ ۽ ڪيترين

قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَ

ٽي منزلون مقرر ڪيون آهن . تنهن ان ۾ راتين جو ۽ ڏينهن جو

أَيَّامًا آمِنِينَ ⑯ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا

امن سان سير ڪريو. پوءِ انهن چيو اِي اسان جاري اسان جا سفر پري ڪر ۽ انهن پنهنجو پاڻ

أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ

ظلم ڪيو، پوءِ اسان انهن جون ڳالهيون (پوين لاءِ عبرت) ڪيون ۽ اٿا انهن جي ڳوٺن کي جدا ڪيو، بيشڪ انهي ۾

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَبَّارٍ شَكُورٍ ⑰ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ

هروڏي صابر ۽ شاکر لاءِ نشانين آهن . ۽ بيشڪ انهن تي ابليس جو گمان سچو

ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑱ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ

ٿيو پوءِ انهن ان جي تابعداري ڪئي مگر مؤمنن مان هڪ فريق (تابعداري نڪتي). ۽ شيطان جو انهن

مِّنْ سُلْطٰنٍ إِلَّا لَنَعْلَمَنَّ يَوْمًا مِّنْ بَالِ الْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا

تي ڪو تسلط ناهي مگر اهو ان لاءِ ته اسين معلوم ڪريون ته آخرت تي ايمان ڪير ٿوري ۽ ڪير ان بابت

فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ⑲ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ

شڪ ۾ آهي، ۽ رسول عزري توهان جو رب هر شيء تي محافظ آهي. رسول عزري توهان فرمايو توهان انهن معبودن کي پڪارو

مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَبْلُكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا

جن جو توهان کي گمان آهي. اهي آسمانن ۽ زمينن ۾ ذري برابر مالڪ ناهن

فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شَرْكٍ وَمَا لَهُمْ مِنْ ظٰهِرٍ ⑳

۽ نه انهن جو آسمانن ۽ زمينن ۾ ڪو حصو آهي ۽ انهن مان قطعاً الله تعاليٰ جو ڪو مددگار ناهي.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن

عنه الله وقت سندن سفارش فائديمند ناهي مگر جنهن کي (سفارش جي) پاڻ اجازت ڏي ايسائين جو جنهن وقت اجازت ڏنيون

قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ ۖ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝

دلين تان ڊپ لائون جي، اهي چون ٿا ته توهان جي رب ڇا چيو، اهي چون ٿا ان سچ فرمايو، ۽ اهوئي بلند (۽) وڏو آهي.

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ ۖ وَآنَا اَوْرَاكُمُ

رسول عربي توهان فرمايو ته آسمان ۽ زمين مان توهان کي رزق ڪير ڏئي ٿو، توهان پاڻ فرمايو ته الله، ۽ بيشڪ اسين يا اوهين

اَعْلٰى هُدًى اَوْ فِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝ قُلْ لَا تَسْـَٔلُونَنَا عَمَّا اَجْرُمَنَا

هدايت تي يا صاف گمراهي ۾ آهين، رسول عربي توهان فرمايو توهان جي گمان موجب اسانجي گناهن جي توهان کان ڇا ڪٿي

وَلَا تَسْـَٔلْ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبَّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا

۽ نه اسان کان توهان جي عمان بابت ڇا ڪٿي ويندي، توهان فرمايو اسانجو رب اسان کي (قيامت جي ڏينهن) کڻي ڪندو ان کان پوءِ اسان

بِالْحَقِّ ۖ وَهُوَ الْفَتّٰحُ الْعَلِيْمُ ۝ قُلْ اَرُونِي الَّذِيْنَ اَلْحَقْتُم بِهٖ

وچ ۾ حق ساڻا ڇڏي ڪندو، ۽ اهوئي فتح ڪندو آهي، توهان فرمايو ته مون کي توهان اهي شريڪ ڏيکارو جن کي توهان الله سان

شُرَكَاءَ كَلَّا ۖ بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا كَافَّةً

ملايو آهي، خبردار، بلڪ اهوئي الله آهي جيڪو غالب حڪمت وارو آهي، ۽ نه موڪليو اسان توهان کي (رسول عربي) مگر سڀني

لِلنَّاسِ بَشِيْرًا وَنَذِيْرًا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَ

ماڻهن لاءِ بشير ۽ نذير ڪري پر اڪثر (مڪشجا) ماڻهو نه ٿا ڄاڻن، ۽ اهي

يَقُولُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝ قُلْ لَّكُمْ

چون ٿا ته قیامت ڪڏهن ايندي جيڪڏهن توهان سچا آهيو، رسول عربي توهان فرمايو ته

مَبْعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَاْخِرُوْنَ عَنْهُ سَاعَةً ۖ وَلَا تَسْتَقْدِمُوْنَ ۝ وَ

توهان لاءِ اهڙي ڏينهن جو وعدو آهي جنهن کان توهان هڪ ساعت پوءِ ٿي نه ٿا سگهو، ۽

قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ

كافرن چيو اسين هرگز هن قرآن تي ايمان نه آئيندا سين ۽ نه ئي انهن (ڪتابن) تي جيڪي

بَيْنَهُمْ وَلَوْ تَرَى إِذَا الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْجَعُ بَعْضُهُمْ

اڳي آيا آهن، ۽ ڪاش توهان ظالمن کي پنهنجي رب وٽ بيهندڙ ڏسوها، جو اهي هڪ ٻئي تي

إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلِ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

ڳالهيون ٺاهيندا، ۽ ٽڪر ڪندڙن کي اهي ماڻهو چوندا جيڪي ڪمزور هوندا

لَوْ لَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ۝ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا

ته جيڪڏهن توهان نه هجي ها ته اسين ضرور ايمان آڻيون ها. ڪمزورن کي وري اهي ماڻهو چوندا جيڪي ٽڪر ڪندا هئا

أَنْحُنُ صَدَقْنَا عَنْ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ۝

ته ڇا اسان توهان کي هدايت کان روڪيو ان کان پوءِ جو جنهن وقت (اهل هدايت) توهان وٽ آئي بلڪ توهان مجرم هئا.

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ الْيَلِ وَ

۽ ٽڪر ڪندڙن کي اهي ماڻهو چوندا جيڪي ڪمزور هوندا ته بلڪ (اسان کي توهانجي) رات ۽ ڏينهن

النَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا

طري فيب روڪيو جڏهن توهان اسان کي حڪم ڪندا هئا ته الله جو توهان انڪار ڪريو ۽ اسين ان لاءِ شريڪ بنائون ۽ جڏهن

النَّكَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ

اهي عذاب ڏسندا ته سندن دل ۾ ندامت پيدا ٿيندي، ۽ اسين ڪافرن جي ڪنڌن ۾ لوهي زنجار ۾

كَفَرُوا أَهْلٌ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي

وجهندا سين، انهن کي سندن بد اعمالن جي جزا ڏيڻ وڃي ٿي. ۽ نه موڪليو اسان ڪنهن

قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ

ڳوٺ ۾ ڪو پيغمبر مگر ان ڳوٺ جي وڏن ماڻهن چيو بيشڪ اسين توهان جي رسالت جا

كَفَرُونَ ﴿٣٧﴾ وَقَالُوا إِنَّا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ

انڪاري آهيون . ۽ انهن چيو اسين توهان کان مال ۽ اولاد ۾ وڌيڪ آهيون ۽ اسان عذاب

بِمَعَذَرَتَيْنِ ﴿٣٨﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

ڪيلن مان ناهيون . رسول عربي توهان فرمايو بيشڪ منهنجو رب جنهن لاءِ چاهي ان جو رزق وڌائي ۽ گهٽائي

وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ

تو پر اڪثر ماڻهو نه ٿا ڄاڻن . ۽ توهان جا مال ۽ توهان جا اولاد

بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

توهان کي اسان جي ويجهو ڪري نه ٿا سگهن مگر جنهن ماڻهو ايمان آندو ۽ نيڪ عمل ڪيا .

فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ

پوءِ انهن ماڻهن لاءِ سندن عمل کان زياده ثواب آهي ۽ اهي (بهشت جي) ماڻهن ۾

آمِنُونَ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي

امن سان هوندا . ۽ جيڪي ماڻهو قرآن ڪريم کي باطل ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿا اهي عذاب

الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ

۾ موجود هوندا . رسول عربي توهان فرمايو بيشڪ منهنجو رب جنهن لاءِ چاهي ان جو رزق

مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَهُوَ

وڌائي ۽ گهٽائي ٿو ، ۽ جيڪا شي توهان (في سبيل الله) خرچ ڪريو ٿا پوءِ الله تعاليٰ

يُخْلِفْهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ ﴿٤٢﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا

توهان کي ان جو عيش ۽ طاڪري ٿو ۽ اهو بهترين رزق ڏيندڙ آهي . ۽ قيامت جي ڏينهن الله تعاليٰ انهن سڀني کي گڏ ڪندو

ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٣﴾

ان کان پوءِ ملائڪن کي فرمائيندو ڇا اهي (ڪافر دنيا ۾) توهان جي عبادت ڪندا هئا .

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ

ملائڪ چوندن تون شرڪ کان پاڪ آهين تون انهن کان سواءِ اسان جو مالڪ آهين، بلڪ اهي جنن جي عبادت

الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾ قَالِيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم

ڪندا هئا، انهن مان اڪثر انهن تي يقين رکندا هئا، پوءِ اڄ ڏينهن توهان مان ڪوبه ڪنهن لاءِ

لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ

نفعي ۽ نقصان جو مالڪ نه ٿو ٿئي، ۽ اسين ظالمن کي چوندا سين ته توهان باهجو عذاب چکو

النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿۳۲﴾ وَإِذَا تُثْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا

جنهن کي توهان ڪوڙو سمجهندا هئا، ۽ جنهن وقت اسان جون صاف صاف آيتون انهن تي

بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ

پڙهيون وڃن ٿيون، اهي چون ٿا ناهي مگر هڪ مرد جيڪو توهان کي انهن (معيودن) جي عبادت کان روڪي ٿو

يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ

جن جي عبادت توهان جا وڏا ڪندا هئا، ۽ ڪافرن چيوا ناهي هي (قرآن) مگر هڪ ڪوڙ جيڪو ٺاهيل آهي، ۽ ڇڏ هن

الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ ۚ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۳۳﴾

قرآن ڪريم انهن وٽ پهتو ته ڪافرن چيو ناهي هي (قرآن ڪريم) مگر صاف جادو.

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ

۽ اسان انهن کي ڪو ڪتاب نه ڏنو جنهن کي اهي پڙهن ٿا ۽ اسان انهن ڏانهن توهان کان اڳ پرڪو

مِنْ نَّذِيرٍ ﴿۳۴﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ وَمَا بَلَغُوا مَعْشَارَ

پيغمبرن مٿي. ۽ انهن کان اڳين ماڻهن به انڪار ڪيو ۽ اهي انهن ماڻهن جي ڏهين حصي تائين نه پهتا

مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۳۵﴾ قُلْ إِنَّمَا

جيڪو اسان انهن کي ڏنو هو پوءِ انهن منهنجي پيغمبرن کي ڪوڙو سمجهيو، پوءِ منهنجن انڪار ڪرڻ ڪيئن ٿيو؟ رسول رب توهان فرمايو ته

أَعْظَمُ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا^{٢٦}

آئون توهان کي فقط هڪ صحيح ڪريان توهان الله تعالى جي (رضا مندي) لاءِ به به اڪيلا اڪيلائي آئي بهون کان پوءِ توهان کي ڪو به

مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ

توهان جي صاحب کي ڪو جنن ناهي؟ ناهي اهو (پيغمبر) مگر توهان کي ڊيچاريندڙ ان سخت عذاب

يَدَايَ عَذَابٍ شَدِيدٍ^{٢٧} قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ

کان جيڪو اڳيان آهي رسول عربي توهان فرمايو آئون توهان کان جيڪو اجر و نون توهان

لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ^{٢٨}

توهان لاءِ آهي، منهنجو اجر الله تعالى تي آهي، ۽ اهو هر شيء تي شاهد آهي.

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَآمُ الْغُيُوبِ^{٢٩}

رسول عربي توهان فرمايو بيشڪ منهنجو برحق کي بيان ڪري ٿو (اهو) غيبن کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ^{٣٠} قُلْ إِنْ

رسول عربي توهان فرمايو حق اچي ويو ۽ باطل اڳرائي ڏڪندو ۽ نه اهو موتي ايندو رسول عربي توهان فرمايو جيڪڏهن

ضَلَلْتُ فَأَنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَىٰ رَبِّي^{٣١}

آءٌ (بالفرض) گمراه ٿيس پوءِ آئون پنهنجي لاءِ گمراه ٿيس ۽ جيڪڏهن آئون هدايت وار ٿيس پوءِ ان سبب اجر مقرر ٿيندو منهنجي ربي

إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ^{٣٢} وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فُزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا

مڪلي آهي، بيشڪ اهو ٻڌندڙ (۽) ويجهو آهي. ۽ جيڪڏهن توهان ڏسو هاجڙن اهي گهرايائيندڙ پوءِ جيڪي ڏسڻ لاءِ اهي (جتي هوندا آهن)

مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ^{٣٣} وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاقُشُ

ويجهي جاء تان پڪڙيا ويندا ۽ اهي چوندا اسان رسول عربي تي ايمان آندو ۽ انهن لاءِ آخرت ۾ ڪيئن

مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ^{٣٤} وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ

(ايمان آڻڻ لاءِ) آساني ٿيندي. ۽ تحقيق انهن ان جو هن کان اڳ انڪار ڪيو. ۽ اهي بنا ڏسڻ جي

بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ۝ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ

پري کان نشانو ڪن ٿا . ۵۱. انهن ۽ انهن جي پسنديدڻن جي وچ ۾ سنڌو وڌو ويندو

كَمَا فَعَلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ۝

جيئنڪ انهن جي آئين نون سان ڪيو ويو . بيشڪ اهي ڏوڪي ۾ وجهندڙ شڪ ۾ مبتلا آهن .

إِنَّا هَا هُنَا ۝ (۳۵) سُورَةُ فَاطِمَةَ مَكِّيَّةٌ (۳۳) (رُكُوعًا ۵)

سوره فاطمه مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي ان ۾ ۵ رڪوع ۽ ۳۵ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪرڻ جو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِمَةُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ

سڀ تعریفون الله تعاليٰ لاءِ آهن جيڪي آسمانن ۽ زمينن کي پيدا ڪندڙ آهي (۽ اهو ملائڪن کي پيغام ڏيئي موڪليندڙ آهي، انهن جا

أَجْنَحَةٌ مَشْنَىٰ وَثَلَّثَ وَرُبِعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ

ٻہ ٻہ، ٽي ٽي ۽ چار چار ٻڌي آهي، زياده ڪري ٿو تخليق ۾ جيڪو پاڻ چاهي . بيشڪ الله تعاليٰ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ

هر شيءِ تي قادر آهي . الله تعاليٰ جيڪا رحمت ماڻهن لاءِ کولي ٿو پوءِ ان کي ڪوبه بند ڪندڙ

لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۝ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

ناهي ۽ پاڻ جنهن کي روڪي ٿو، پوءِ ان کان پوءِ ڪوبه ان کي کوليندڙ ناهي . ۽ اهو ئي غالب حڪمت وارا آهي .

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

اي انسانو توهان پاڻ تي الله تعاليٰ جون نعمتون ياد ڪريو، ڇا الله تعاليٰ کان سواءِ ڪو خالق آهي

يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَآَنِي تُؤْفَكُونَ ۝

جيڪو توهان کي آسمان ۽ زمين مان رزق عطا ڪري ٿو، ناهي ڪو معبود مگر اهو، پوءِ توهان ڪيڏانهن ڦرو ٿا .

وَأَنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ ۖ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

ۛ جيڪڏهن اهي توهانجي تڪذيب ڪن تڏهن پڻ تڪذيب ڪرڻ کان اڳين پيغمبرن جي تڪذيب ڪئي وئي ۛ الله تعالى ڏانهن سڀئي

الْأُمُورُ ۙ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ

ڪم مورتيا ويندا ۛ اي انسانو بيشڪ الله تعالى جو وعدو سچو آهي پوءِ توهان کي دنيا جي زندگي ڏوڪي ۛ

الدُّنْيَا ۖ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ

ۛ دُوجهي ۛ ۛ الله تعالى جي باري ۾ (شيطان) توهان کي ڏوڪي نه وڃي ۛ بيشڪ شيطان توهان جو دشمن آهي

فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۚ إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۖ

پوءِ توهان ان کي دشمن ڪري وٺو ۛ هو فقط پنهنجي جتي کي ان لاءِ سڏي ٿو ته اهي جهنمي ٿين

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

اهي ماڻهو جن ڪفر ڪيو انهن لاءِ سخت عذاب آهي ۛ ۛ اهي ماڻهو جن ايمان آندو ۛ نيك عمل ڪيا

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۚ أَفَسَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاهُ حَسَنًا

انهن لاءِ بخشش ۛ وڏو ثواب آهي ۛ ۛ ۛ چاهو ۛ اهو ماڻهو جنهن لاءِ سندس برائا عمل سينگار يا پاور آهي ان کي هٿاڏسڻ

فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ فَلَا تَذْهَبْ

اچن ٿا ۛ (اهو مومن ۛ پيارو ۛ گهڻو ۛ ۛ ۛ پوءِ بيشڪ الله تعالى جنهن کي چاهي ۛ اهو ڪري ٿو ۛ جنهن کي چاهي هدايت ڏئي ٿو ۛ پوءِ توهان انهن جي

نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرْتَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۙ وَاللَّهُ الَّذِي

(ڪفر ۛ هلاڪ) جو افسوس نه ڪريو ۛ بيشڪ الله تعالى سندن عملن کي چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي ۛ ۛ الله تعالى اهو آهي

أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَاَسْقُنَهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ

جيڪو هوائن کي موڪلي ٿو پوءِ اهي ڪڪرن کي هلائڻ ٿيون پوءِ اسين ان ساڻي آباد شهر کي پاڻي پيارڻ ٿا پوءِ اسين غير آباد

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ كَذَلِكَ النُّشُورُ ۙ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ

کي ان سان آباد ڪريون ٿا ۛ اهو ئي طرح (آخري ڀيري) اٿس ٿيندو ۛ جيڪو عزت چاهي ٿو ۛ اهو عزت الله کان گهري ڇو

فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۖ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ

سموري عزت جو مالڪ الله تعالى آهي. انهي ڏانهن پاڪ ڪلام (ڪلمو شريف وغيره) چڙهي ٿو ۽ اهو عمل صالح کي قبول

يَرْفَعُهُ ۖ وَالَّذِينَ يَبْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَمَكْرُ

فرمائي ٿو. ۽ جيڪي ماڻهو (رسول عزي کي پریشان ڪرڻ لاءِ) خراب اٽڪل ٿي ٿا انهن لاءِ دردناڪ عذاب آهي، ۽ انهن جي

أُولَٰئِكَ هُمُ الْيَبُورُونَ ۖ ۱۰ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ

اها اٽڪل برباد ٿيندي. ۽ الله تعالى توهان کي مٽي مان پيدا ڪيو، ان کان پوءِ هڪ قطري ماءُ پيدا ڪيو، ان کان پوءِ

جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا ۖ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۖ وَمَا يُعَمِّرُ

توهان کي ملڪيءَ ۽ مؤنث بنايو، ۽ ڪنهن به مؤنث کي پيٽ ۾ ڌوڻي ۽ ڏاهاڇي تي مگر الله جي علم سان ۽ جنهن پير سن کي

مِّنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝۱۱

وڌي عمر ڏي وڃي ٿي ۽ جنهن کي ننڍي عمر ڏي وڃي ٿي (اهو سڀ ڪجهه) لوح محفوظ ۾ آهي. بيشڪ اها ڪالا الله تعالى تي آسان آهي

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ ۚ هَٰذَا عَذَابٌ فَرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ ۖ وَهَٰذَا

۽ هي درياءُ پاڻ ۾ برابر نه ٿا ٿين، هيءُ ڏسو بهترين مٺو آهي (ان جو) پاڻي وڻندڙ آهي ۽ هيءُ

مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ

ڪارو تيز ڪارو آهي. ۽ هر هڪ مان توهان تازو گوشت (مڇي) کائو ٿا ۽ توهان موت ڪيو ٿا

حُلِيَةً تَلْبَسُونَهَا ۚ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازٍ لِّتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ

جيڪي توهان (آرائش لاءِ) پايو ٿا. ۽ توهان ان ۾ پيڙي ڏسو تاجيڪا پائي کي چٽري ٿي ان لاءِ توهان ان جو فضل حاصل ڪيو

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۲ يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي

۽ من توهان شڪر گذار ٿيو. رات کي ڏينهن ۾ داخل ڪري ٿو ۽ ڏينهن کي رات ۾

اللَّيْلَ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ ط

داخل ڪري ٿو ۽ سج ۽ چنڊ کي مسخر (تابعدار) بنايو، هر هڪ مقرر مدي تائين هلي رهيا آهن.

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

اهو توهان جو الله توهان جو رب آهي ان لاءِ ملڪ آهي، ۽ جيڪي ماڻهو الله تعاليٰ کان سواءِ ٻين جي عبادت ڪن ٿا

مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْبِيرٍ ۖ اِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ ۚ

آهي ڪارڪ جي پردي جا مالڪ ناهن. جيڪڏهن توهان انهن کي سڏيو ٿا ته اهي توهان جو سڏ ٻڌن،

وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ

۽ جيڪڏهن (بالفرض) ٻڌن هاءِ ته توهان کي جواب نه ڏين ها، ۽ قيامت جي ڏينهن (اهي) پنهنجي شرڪ کان

بِشْرِكِكُمْ وَلَا يَذَّبُ عَنْكَ مِثْلُ خَيْرٍ ۚ يَأْتِيهَا النَّاسُ

بيراڙي ڪندا، ۽ رسول عربي توهان کي الله تعاليٰ وانگر ڪير خبرون نه ٿو ٻڌايو. اهي انسانو

أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۚ اِنْ

توهان الله تعاليٰ جا محتاج آهيو، ۽ الله تعاليٰ ئي بي نياز سارا هيل آهي. جيڪڏهن

يَشَاءُ يَذْهَبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ وَمَا ذَلِكُ عَلَى اللَّهِ

چاهي توهان کي ختم ڪري ۽ (ٻئي) نئين مخلوق پيدا ڪري. ۽ ائين ڪرڻ الله تعاليٰ لاءِ

بِعَزِيزٍ ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ

مشڪل ناهي. ۽ ڪوبه ماڻهو ڪنهن جو بار نه کڻندو. ۽ جيڪڏهن ڪو گنهگار پنهنجي بار کڻي لاءِ

إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ اِنَّمَا

جيڪڏهن ڪنهن کي سڏيندو ته اهو سندس بار کڻي جو نه کڻندو جيتوڻيڪ اهو سندس مائٽ هوندو. رسول عربي

تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۚ

توهان ته فقط انهن ماڻهن کي ڏيکاريو ٿا جيڪي پنهنجي رب کان پري خوف ڪن ٿا ۽ نماز پڙهن ٿا،

وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۚ

۽ جيڪو ماڻهو (گناهه کان) پاڪ ٿئي ٿو ته اهو پنهنجي لاءِ پاڪ ٿئي ٿو، ۽ الله تعاليٰ تان هن موٽي آهي.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۖ وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ۚ

ۛ ڪافر ۛ مؤمن پاڻ ۛ برابر ۛ نہ ٿا سگهن . ۛ ڪفر ۛ ايمان پاڻ ۛ برابر ۛ نہ ٿا سگهن .

وَلَا الظُّلُ وَلَا الْحَرُورُ ۖ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا

ۛ بهشت ۛ دوزخ پاڻ ۛ برابر نہ ٿا سگهن . ۛ جيئرا ۛ مئل پاڻ ۛ برابر

الْأَمْوَاتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ

ۛ نہ ٿا سگهن . بيشڪ الله تعالى جنهن کي چاهي ان کي نصيح ڪري سگهي ٿو ، ۛ توهان انهن ماڻهن کي ٻڌائيندڙ ناهيو

مَّن فِي الْقُبُورِ ۚ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۚ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

جيڪي قبرن ۛ (ڪفر ۛ) آهن . توهان ته پيغمبر آهيو . رسول عربي بيشڪ اسان توهان کي حق سان

بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِنْ مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا

بشير ۛ نذير ڪري موڪليو ، ۛ ڪا امت اهڙي نہ گذري مگر ان ۛ

نَذِيرٌ ۚ وَإِنْ يُّكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ

پيغمبر موڪليو ويو ۛ جيڪڏهن اهي توهان کي نہ ٿا مڃن پوءِ بيشڪ اڳين امتن به نہ مڃو .

جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۚ

جڏهن انهن وٽ انهن جي پيغمبرن معجزا ۛ آسماني صحيفا (ڪتاب) ۛ روشن ڪتاب آندا .

ثُمَّ أَخَذَتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۚ أَلَمْ تَرَ

ان کان پوءِ اسان ڪافرن کي ٻڪريو پوءِ دسو ته منهنجو انڪار ڪرڻ ڪيئن ٿيو ؟ ڇا توهان نہ ڏسو ته

أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۚ فَأَخْرَجْنَا بِهِ شَرَاتٍ

بيشڪ الله تعالى آسمان مان مينهن نازل ڪيو ، پوءِ اسان ان مان ميوا پيدا ڪريون ٿا

مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ

جن جا مختلف رنگ آهن ، ۛ جبلن ۛ سفيد ۛ ڳاڙها ۛ

مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ۚ وَمِنَ النَّاسِ

مختلف رنگن جا ۽ تيز ڪارا (۽) سخت رستا آهن . ۽ ماڻهن جا

وَالِدَآءِ ۙ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا

۽ جانورن جا ۽ چوپاين جا اهڙي طرح مختلف رنگ آهن ، الله تعاليٰ

يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ۝۲۸

جي پانهن مان الله کان اهي ڊڄن ٿا جيڪي علم وارا آهن ، بيشڪ الله تعاليٰ غالب ، بخشيندڙ آهي .

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا

بيشڪ جيڪي ماڻهو الله تعاليٰ جو ڪتاب پڙهن ٿا ۽ نماز قائم ڪن ٿا ۽ جيڪي ڪجهه اسان انهن کي ڏنو آهي

رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورًا ۝۲۹

انهي مان اهي ڪجهه ۽ ظاهر ۾ خرچ ڪن ٿا (اهي اُن) واپار جي اميد رکن ٿا. انهن ۾) قطعاً نقصان ناهي .

لِيُوفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ۝۳۰

اُن لاءِ جو الله انهن کي سندن مڪمل اجور و عطا ڪندو ۽ پنهنجو فضل انهن تي ڀاءُ عطا ڪندو ، بيشڪ اهو بخشنده شڪر قبول ڪندڙ آهي

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ

۽ رسول عربي جيڪو قرآن ڪريم اسان توهان ڏانهن وڃي ڪيو آهي اهو حق آهي ۽ اڳين ڪتابن جي تصديق ڪندڙ

يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ۝۳۱ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ

آهي . بيشڪ الله تعاليٰ پنهنجي پانهن تي يقيناً خبردار ۽ ڏسندڙ آهي . اُن کان پوءِ اسان قرآن ڪريم جا وارث

الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ وَمِنْهُمْ

اهي ماڻهو ڪيا جيڪي اسانجي پانهن مان برگزيده هئا ، پوءِ ڪي انهن مان پاڻ تي ظلم ڪندڙ آهن ، ۽ ڪي انهن مان

مُقْتَصِدٌ ۚ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۚ يُأَذِّنُ اللَّهُ ذَٰلِكَ هُوَ

وچ ٿر آهي ، ۽ ڪي انهن مان الله جي حڪم سان اڳتي ڪم ڪندڙ آهن ، اهوئي

الْفَضْلُ الْكَبِيرُ^{۳۲} جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَوْنَ فِيهَا مِنْ

وَدُو فَضْلِ آهِي . بهشت جا باغ هونداجهن مراهي داخل ٿيندا انهن کي بهشت ۾ سونا کنگڙ

آساو سَرَمِنْ ذَهَبٍ وَلَوْ لَوَا^{۳۳} وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ^{۳۴} وَقَالُوا

۽ موت پارايا ويندا ۽ سندن لباس بهشت ۾ ريشم جو هوندو . ۽ اهي چوندا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ

سڀئي تعریفون ان الله جون آهن جنهن انسا تان (پنهجي جهان جا) دک پري ڪيا، بيشڪ اسان جو رب بخشيندڙ

شَكَوْرٌ^{۳۵} الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا

شڪر قبول ڪندڙ آهي اهو رب جنهن اسان کي پنهنجي فضل سان آرام واري جاءِ تي لائڻ، اسان کي اُن ۾

فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا الْغُوبُ^{۳۶} وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ

ڪا تڪليف نه ٿي پهچي ۽ نه اسان کي اُن ۾ ڪا تڪليف پهچي ٿي . ۽ جن ماڻهن ڪفر ڪيو انهن لاءِ جهنم

جَهَنَّمَ لَا يَقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ

جي باه آهي، نه انهن تي ڪو موت ايندو جواهي مرن ۽ نه انهن تي عذاب مان ڪا هلڪائي

عَذَابُهَا ط كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ^{۳۷} وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ

ڪڍي ويندي، اسين اهڙي طرح هر ناشڪر کي جزا ڏيون ٿا . ۽ اهي دوزخ ۾ دانھون

فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا

ڪندا، (۽ چوندا) اي اسان جو رب اسان کي دوزخ مان ٻاهر ڪڍ ته اسين نيڪ عمل ڪريون انهن عملن کان سواءِ

نَعْمَلْ^{۳۸} أَوَلَمْ نَعْبُدْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرْ وَ

جيڪي اسين ڪندا هئاسين، الله فرمائيندو ڇا توهان اسان تي ڏٺو ڏيئون هيڙن جنهن ۾ سمجھو ها، جنهن کي سمجھڻو هو ۽

جَاءَكُمْ التَّذِيرُ^{۳۹} فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ^{۴۰}

توهان وٽ پيغمبر به آيا، پوءِ توهان عذاب چڪو، پوءِ ظالمن جو ڪوبه مددگار ناهي.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ

بیشڪ الله تعالى آسمانن ۽ زمينن جو غيب ڄاڻندڙ آهي ، بیشڪ اهوئي سينن جي

بِذَاتِ الصُّدُورِ ۳۸ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلِيفَ فِي

راڻن کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي . الله تعالى اهو آهي جنهن توهان کي زمين ۾ اڳين ماڻهن جو

الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ

جاء نشين بنايو ، پوءِ جنهن ماڻهو ڪفر ڪيو پوءِ ان جو ڪفر ان تي آهي ، ۽ ڪافرن کي سندن ڪفر

كَفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ

سندن رب وٽ نه ٿو زياده ڪري مگر عذاب ، ۽ نه ٿو زياده ڪري ڪافرن کي

كَفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ۳۹ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ

سندن ڪفر مگر نقصان . رسول عبي تي ٿو ڏسايو ڇا توهان (اڳي ڪفار) مون کي پنهنجا شريڪ ڏيکاريندا هئا جي توهان

تَدْعُونُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ

الله تعالى کان سواءِ عبادت ڪري ٿا . توهان مون کي ڏيکاريو ته انهن زمين مان ڪهڙو حصو پيدا ڪيو آهي

أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمُوتِ أَمْ اتَّيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى

يا انهن جي آسمانن ۾ ڪا پاڻيواري آهي ، يا انهن وٽ ڪو ڪتاب آيو آهي پوءِ اهي ان جي

بَيِّنَاتٍ مِنْهُ ۴۰ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا

دليلن تي آهن ، بلڪ ظالم هڪ ٻئي کي نه ٿا وعدو ڏين مگر

غُرُورًا ۴۱ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۴۲

غورو جو . بیشڪ الله تعالى آسمانن ۽ زمينن کي لڏڻ کان روڪي ٿو

وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ

۽ جيڪڏهن اهي لڏن ته الله تعالى کان سواءِ انهن کي ڪو روڪيندڙ ناهي ، بیشڪ اهو

حَلِيمًا غَفُورًا ۱۰۷) وَأَفْسَسُوا بِاللهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لِيُنْجَأَهُمْ

بردار بخشيدند آهي . ۱۰۷ مڪي جاڪا فرالله تعالى جا پڪا قسم ڪئي (يهودين ۽ نصارن کي) چوندا هئا ته جيڪڏهن انهن وٽ

نَذِيرٌ لَّيْكَوْنَنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ

پيغمبر اچي آهي ضرور ڪنهن نڪنهن گروهه کان وڌيڪ هدايت وارا هجن ها ، پوءِ جڏهن انهن وٽ رسول عربي

نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نَفُورًا ۱۰۸) اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ

تشریف فرمائيآ ته نه زياده ٿي انهن تي مڪر نفرت . انهن ايمان آڻي ڪان (زمين ۾ تڪبر ڪئي ۽ انهن)

السَّيِّئِ ۱۰۹) وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ

شرڪ ڪيو ، ۽ شرڪ انهن کي ٿي اچي گهيري ۾ ورتو ، پوءِ نه ٿا انتظار ڪن

إِلَّا سُدَّتْ الْأَوَّلِينَ ۱۱۰) فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۱۱۱)

مگر پهرين ماڻهن جي طريقي (عذاب) جو پوءِ توهان هرگز الله تعالى جي طريقي ۾ ڪا تبديلي نه لهندا .

وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ۱۱۲) أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ

۽ هرگز توهان الله جي طريقي ۾ ڪو ٽيرو نه لهندا . ۱۱۲ چا اهي زمين ۾ سير نه ٿا ڪن

فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا

پوءِ ڏسن ته انهن کان اڳين ماڻهن جي پڇاڙي ڪهڙي ٿي ۽ اهي انهن کان

أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۱۱۳) وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي

قوة مان گهڻا وڌيڪ هئا . ۱۱۳ الله تعالى کي ڪا به شيءِ آسمانن ۽ زمينن

السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ۱۱۴)

۾ عاجز نه ٿي ڪري ، بيشڪ اهو گهڻو علم رکندڙ قادر آهي .

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى

۽ جيڪڏهن الله تعالى ماڻهن کي سندن گناهن جي ڪري پڪڙ ڪري ها ته زمين تي

ظَهَرَهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ

هلندڙ ڪاشي نڌرهي ها پر الله تعالى انهن کي هڪ مقرر وقت تائين مهلت ڏي ٿو .

فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ۝

پوءِ جڏهن وقت مقرر ايندو پوءِ بيشڪ الله تعالى پنهنجي پانهن کي ڏسندڙ آهي .

إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنسًا ۖ يُسُودُهُمْ مُّصَوَّرَةٌ ۖ يَرَوْنَهَا مِنْ أَمْحَاظٍ ۖ

سورة يس مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۵ رڪوع ۽ ۸۳ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعالى جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ مهربان (آهي)

يَسۜۤٓٓ ۖ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۖ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۖ عَلَىٰ صِرَاطٍ

يس ۰ سورة هي قرآن حڪيم جو . بيشڪ توهان (اي رسول عربي) سچن رسولن مان آهيو ۽ توهان بالڪل سڌي

مُسْتَقِيمٍ ۖ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۖ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا

رستي تي آهيو . قرآن ڪريم الله تعالى جي طرفان نازل ٿيل آهي . ان لاءِ توهان انهي (قرآن ڪريم) سان ان قوم کي

أَنْذِرَ آبَاءَهُمْ فَهُمْ غٰفِلُونَ ۖ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ

(عذاب کان) ڊڄايو جن جي وڌن کي ۽ نڌي ۽ پوءِ اهي غافل آهن . بيشڪ انهن مان گهڻن تي تقدير الاهي ثابت ٿي چڪي آهي

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا فِيٓ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلًا ۖ فَبِهِ إِلَىٰ

پوءِ اهي ايمان نه آڻيندا . بيشڪ اسان انهن جي ڪنڌن ۾ بگڙت وجهرايا آهن ، پوءِ اهي

الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ۖ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا ۖ

کاڌين تائين انهي ۾ جڳڙيل آهن پوءِ اهي ڪڏهيت ڪري نه ٿا سگهن ۽ اسان انهن (ڪافرن) جي اڳيان ۽ پويان رڪاوٽون

وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا ۖ فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۖ

پيدا ڪيون آهن ، پوءِ اسان انهن جي نگاهن تي پردا وڌا آهن پوءِ اهي ڏسي نه ٿا سگهن .

إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجِسَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ

بیشک اسين توهان جي منهنجيون ٿا، قسم شايدڪنهن توهان کي تبليغ کان نه رڪيا ته اسين ضرور توهان کي سنگسار ڪنداسين ۽ توهان کي ضرور

مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۱۸ قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَإِن ذُكِّرْتُمْ

اسان کان سخت عذاب پهچندو. قاصدين چيو ته توهان جي منهنجيون توهان سان گڏ آهي، ڇا سمجھت جي ڪري توهان کي منهنجيون لڳي ٿي.

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ۝۱۹ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدْيَنَةِ

بلڪه توهان (شوڪ جي ڪري) حد کان وڌندڙ قوم آهيو. ۽ شهر جي پريئين پاسي کان هڪ ماڻهو (حبیب مجل)

رَجُلٌ يَّسْعَىٰ قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ۝۲۰

ڊوڙ بندو آيو، اُن چيو اي منهنجي قوم توهان انهن قاصدين جي تابعداري ڪريو.

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ۝۲۱

جيڪي توهان کان (تبليغ جو) ڪو اجورو نه ٿا وٺن ۽ اهي هدايت ڪيل آهن.

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝۲۲

۽ مون لاءِ ڪيئن مناسب ٿئي ٿو ته آئون ان الله تعاليٰ جي عبادت نه ڪريان جنهن مون کي پيدا فرمايو ۽ توهان ان ذاتن مٽايا ويندا.

ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا

ڇا آئون الله کان سواءِ ڪو معبود وٺان جيڪڏهن الله تعاليٰ (مون لاءِ) ڪنهن تڪليف جو ارادو ڪري نه اهو (معبود)

تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ۝۲۳ إِنِّي إِذًا لَّفِي

منهنجي ڪا سفارش نه ڪري سگهي ۽ نه مون کي (عذاب الاهي کان) بچائي سگهي. بيشڪ ان وقت آئون

ضَلِيلٌ مُّبِينٌ ۝۲۴ إِنِّي أَمِنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ۝۲۵ قِيلَ

صاف گمراهي ۾ هوندس، بيشڪ مون پنهنجي رب تي ايمان آندو آهي ۽ توهان (منهنجي لاءِ) ٻڌي ڇڏيو. اُن کي چيو ويو

ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۝۲۶ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ۝۲۷ بِمَا غَفَرْتُ

تو تون بهشت ۾ داخل ٿي، ان چيو ڪاش! منهنجي قوم کي معلوم ٿي ها ته مون کي منهنجي رب